

VIRKSOMHETSPLAN

Kjærra Fossepark

2011 - 2015

Behandlet og vedtatt i Stiftelsen 07.04.2011.

1. Innledning

Lardal kommune ligger i Vestfold fylke og er en stor kommune i Vestfold målestokk, målt i utstrekning, men har et lavt folketall på ca 2400 personer.

Kommunen er en spredt bosatt skog- og jordbruksbygd sentralt beliggende på sør - Østlandet, men allikevel en kommune som til tross for sin sentrale beliggenhet sliter med distriktsutfordringer.

RV 40 følger Numedalslågen i lengderetning og tegner linjen oppover og nedover i "Den Grønne Dalen" (DGD) (fra havet og Larvik og opp til fjellet på Hardangervidda, gjennom til sammen 6 kommuner og opp til Nore og Uvdal kommune). Kommunene i DGD har inngått et forpliktende samarbeid om en fremtidig bærekraftig utvikling, - en Regional Agenda 21 prosess, se www.gronndal.no. Det er i 2009 ferdigstilt en forvaltningsplan for hele vassdraget som en oppfølging av vannforskriften, jmf EUs vannrammedirektiv.

Kommunens satsing på miljøutvikling i Kjærra Fossepark har satt et sterkt fokus på Numedalslågens verdi som en lokal, regional og nasjonal ressurs. Kommunens fokus har smittet og medført at Vestfold fylkesting og Larvik kommune (nedstrøms) har sluttet seg til i fellesskap å slå ring om Numedalslågens ressurser generelt og i forhold til villaksen spesielt. Denne klare samstemmigheten har medført en mer effektiv forvaltning og rask samhandling i vassdragsrelaterte spørsmål, for eksempel. samstemmighet om vern fremfor kraftutbygging, bred aksept for Rieber Mohn utvalgets konklusjoner at Numedalslågens status som et nasjonalt laksevassdrag og Larviksfjorden status som en nasjonal laksefjord.

Gjennom å la mennesket oppleve skjønnheten i landskapet, i elven i fossene, å se laksen (den hopper i fossene), se kulturminnene, - enten i stillhet eller akkompagnert av våre fremste musikere gjør noe med oss. *Vi velger å ta vare på naturen for våre etterkommere, for det er dette som er skjønnhet.* Dette konseptet har medført en betydelig tilstrømning til området helt fra Kjærrabrua sto ferdig sommeren 2001. Kjærra Galleri ble etablert 2002 og Stolpehuset i 2003 og dette har muliggjort en større utvikling av en rekke bygdeutviklingsprodukter og arrangement. Friområdet, brua og fossene er steder folk fritt kan ferdes. I reguleringsplanen for Lågendalen friluftsmuseum (1995) er det fastslått at området skal utvikles innenfor en bærekraftig ramme.

Det er selve Kjærrabrua som har muliggjort dette gjennom å binde de to elvebreddene sammen. Lardal kommune har vært meget dristige som har evnet å planlegge og realisere dette prosjektet. Og stor har oppmerksomheten også blitt, med en mengde oppslag i radio, TV, aviser og fagtidsskrifter.

Kommunen gleder seg særlig over at området er meget populært for eldre og mennesker som har en eller annen funksjonshemming som vanskeliggjør et friluftsliv, - og som før broa ble bygget ikke hadde likeverdig og god adkomst til kulturopplevelser som resten av innbyggerne kunne bruke.

Lardal kommunestyre fastsatte den 16.2.99 at;

* Lågendalen friluftsmuseum er Lardal kommunens Tusenårssted. Navnet på tiltaket er Kjærra Fossepark.

* "Prosjekt Bro 2000" - Kjærra er Lardal kommunes Tusenårsprosjekt.

Begrunnelse:

Kjærra Fossepark fyller alle forutsetninger som er satt for hva et Tusenårssted bør være, både mht historisk dybde og stedets muligheter som en spektakulær, fremtidig møteplass. Kjærra Fossepark er enestående innen kultur - og naturkvaliteter, og er viden kjent for det gamle kulturhistoriske laksefisket som kan tilbakeføres til 1300 tallet. Mest kjent er Kjærrafisket, Kjærraamfi, de buldrende fossene med hoppende laks, og de mange konsertene ved fossene. Området ble kåret til årets friluftsområde i 1995 og i år 2000 og Lardal kommune ble kåret til årets naturarvkomune i Vestfold i 1995. For arbeidet med Numedalslågen generelt og arbeidet med dette området spesielt ble kommunen foreslått til Nordisk Råds natur og miljøpris i 1996. Området ble av Lardals innbyggere kåret til Lardals kulturminne i 1997. Kjærra Laxefiske fikk tildelt Olavsrosa i 1999. En rekke enkeltpersoner har også mottatt lokale priser for sitt engasjement i dette området.

"Prosjekt Bro 2000" er en fotgjengerbro over Lågen for å sikre reel adkomst for allmennheten. Trebrua er totalt 132 meter og har et fritt spenn på ca 90 meter. Konstruksjonen utfordrer det som er mulig for frie spenn i en trekonstruksjon. Brua danner en vakker linje i landskapet.

Prosjektet har vært omtalt i flere fagtidskrift nasjonalt og internasjonalt. Kommunen har gjennomført "Prosjekt Bro 2000"-. Kjærrabraua ble formelt åpnet av Fylkesmannen i Vestfold Mona Røkke den 5.7.2001.

Nye milepæler.

I 2004 ble reguleringsplan for Gråtasstunet vedtatt. Gråtasstunet ble bygget i 2005. Dette var en omregulering av et avgrenset stykke landbruksområde i reguleringsplanen for Lågendalen friluftsmuseum og er en ny og selvstendig regulering i naboskap med de arealer Stiftelsen Kjærra Fossepark har ansvaret for i dag. Tunet er skreddersydd for utendørs teater og filmproduksjon. Tunet var en suksess, men samarbeidsproblemer gjorde at konseptet "Gråtass" har trukket seg ut av tunet og Lardal kommune gikk inn som midlertidig eier. Avvikling av Gråtasstunet etterlot et anlegg med *"et potensial til å bli et viktig sosialt og bygningsmessig senter for den fremtidige kultur og naturbaserte utviklingen i Kjærra området, gitt riktig produktmix og organisering, samt at Lardals innbyggere slutter opp om en langsiktig utvikling av Numedalslågens elvefront i Kjærraområdet (Mimir, 08)."*

Tunet ligger ved siden av det nedbrente "lakseløstet" (1993), som i reguleringsplanen for Lågendalen friluftsmuseum er avsatt til fellesfunksjoner offentlig allmenntilgjengelig byggeformål.

Gråstasstunet er i dag omdøpt til Kjærratunet. I 2008 ble tunets fremtid drøftet gjennom en omfattende prosess, hvor Mimir ble engasjert til å utrede driftskonsept og organisasjonsmodell for etterbruk av tunet. Rapporten dannet grunnlaget for en videre diskusjon.

Stiftelsens tenkte den gang at hele området kunne tuftes på 4 bærende søyler og dette ble sammenfattet i en slik matrise;

Helse og Ernæring "Helsefarm"	Kunst og kultur "Kulturfarm"	Natur og Naturvitenskap "Villmarksfarm"	Eventyr og fabler "Drømmefarm"
Kosthold og økologisk mat, Seminar og praksis.	Maleri, tegning, skulptur	Vann - Vassdrag/ Laksen og kulturhistorie rundt dette.	Produksjon av "drømme" tablåer for visning i området og på turneringer.
Fysisk helse og aktivitet/bevegelse	Foredrag	Livet i elva/dalen.	Skrivestue og kreative samlinger
Psykisk helse	Teater	Friluftsliv	Digital produksjon
Meditasjon, Yoga, Pilates. Seminar og praksis.	Konsserter	Geoparken realfag	Å synliggjøre området som "drømmeland" med basis i folkeeventyr og hulder image.
Livssyn og filosofi - seminarer.	Dans	Sportsfiskets historie	Lyd og lys i området
Helse og ernæring i skolen	Performance	Naturfag i skolen	Teaterfabrikk for Lardølinger og andre.
Alternativ messe.	Kulturkonferanser/seminar	Astrologi	Litteratur og forfattertreff.
Motorikk og mestring.	Kulturfag i skolen - den kulturelle skolesekken	Levende dyr og fugl.	Bygdehistorie
Ut i det blå.	Arena for Riksteateret	Ut i det blå.	Ut i det blå.

I 2009 lykkes Lardal kommunes med å få på plass en ny driver på tunet ved at bedriften [Høyt & Lavt](#) gikk inn som drivere og nye eiere av tunet med tilhørende areal. Så vel kommunen som Høyt og Lavt arbeider med intensjon om at Kjærratunet og tilhørende areal integreres som en del av hele området. Det er slik besøkende vil oppfatte dette uansett. Stiftelsen hadde en viktig rolle i denne positive utviklingen og spilte en nøkkelrolle ved etableringen.

I 2006 ble gangbru etablert fra parkeringsplassen til platået nord for P-plassen, med sti ned til Myhrejordet. Området "lakselottomt" ble planert, tilsådd og det ble plantet en alle'. Kommunen og Stiftelsen har i samarbeid med Skien kommune (2008) laget ny gapahuk og toalett tilpasset HC ved fiskeplassen i Vestfossen, slik at området nå fremstår mest mulig presentabelt.

Kjærra Fossepark ble åpnet som Lardals destinasjonsbidrag i Gea Norvegica Geopark www.geanor.no i 2008 og spilte en viktig rolle ifm resertifiseringen av geoparken i 2009 hvor parken fikk tildelt grønt kort. Gea Norvegica Geopark er så langt den eneste UNESCO godkjente Geoparken i Skandinavia. Stiftelsen har inngått partnerskap med Geoparken.

Høyt og Lavt åpnet våren 2009 og har så langt vært en suksess. Høyt og Lavt fikk terningkast 6 i Dagbladet i avisens vurderinger av aktivitetsparker i Norge (Langedrag har også fått

terningkast 6). Høsten 2009 ble initiativtaker til Høyt og Lavt honorert med Grunderprisen i Larvik for arbeidet med etablering av aktivitetsparken i Lardal. Satsningen på natur og kulturbasert næringsutvikling knyttet til friluftsliv og mestring har gitt gode knoppskytninger med nye bedrifter til området. Aak har etablert seg i området og fungerer bra som en del av totalkonseptet. Lars W Solheim, leder av stiftelsen fikk Lardal kommune sin ærespris i 2010 for sitt langsiktige engasjement og sitt arbeidet med fokus på Numedalslågen, og utvikling av de grønne verdiene i kommunen.

2. Langsiktige mål

Langsiktige hovedmål for Kjærra Fossepark:

- **Identitet.** - Styrke bo- aktivitetslysten i Lardal kommune og i Den Grønne Dalen ved at innbyggere, lag og foreninger deltar aktivt i merkevarebygging og utvikling av Kjærra Fossepark som kommunens Tusenårssted basert på natur - og kulturverdier.
- **Grønn møteplass.** -En ny stor naturskjønn arena for konserter og aktiviteter er etablert i Lardal. Utvikle landskapet, grønn infrastruktur og kreativ samhandling for å bedre næringsliv og kommunen sine muligheter for inntekter, samtidig som noe av denne merverdien skal tilbakeføres til utvikling av Kjærra Fossepark.
- **Synergi.** - Realisere kommunal planlegging og kommunale vedtak gjennom økt samhandling mellom innbyggere, lag og foreninger, stat, fylke, fylkeskommune og kommune og det private næringsliv.
 - **Vassdragsvern.** - Vern av det biologiske mangfoldet, - vern av laksens leveområder i Numedalslågen i Vestfold gjennom sterk satsing på kultur med bredde og økt tilgjengelighet med fokus på allmennheten.

3. Planer og føringer

Kjærra Fossepark skal utvikles i den retning som er gitt gjennom de politiske vedtak i

- Reguleringsplanen for Lågendalen friluftsmuseum av 1995 med kart, hensikt for planen og utfyllende bestemmelser (se stiftelsens hjemmeside).

- Reguleringsplan for Gråtasstunet våren 2004. Planen endres i 2008. Kommunen i samarbeid med Høyt og Lavt.
- Vedtekter for Stiftelsen Kjærra Fossepark av desember 2001.
- Kommunedelplan for Numedalslågen gjennom Vestfold av 1992,
- Fylkesdelplan for Numedalslågen i Vestfold av 1995.
- Erklæring om samarbeid i Den Grønne Dalen www.gronndal.no .
- Forvaltningsplan for Numedalslågen, Vannforskriften 2009 (Kgl. Res 2010).
- Vedtak og avtaler gjort av Stiftelsen innenfor Stiftelsens myndighetsområde.
- Kommunestyret i Lardal vedtok å delta i Geoparkprosjektet i desember 2004. Kjærra Fossepark og Daleleva (Trollfoss) er viktige destinasjoner. UNESCO sertifisert i 2006 og resertifisert i 2009 www.geanor.no .

4. Resultatkrav

4.1 Styringsmål 2011 - 2015

- I 2011 skal Kjærra Fossepark styrke sin posisjon som et regionalt knutepunkt for besøkende i Vestfold og i Den Grønne Dalen.
- Innen 2012 skal Kjærra Fossepark være blant de 10 mest kjente arenaer for konserter og utendørsopplevelser i Norge.
- Innen 2015 skal Kjærra Fossepark ha status som "viktig for verdens natur - og kulturarv" - Prosjekt Geopark og laksens som art- kulturformidling er stikkord.

4.2 Resultatmål 2011

Hvert år velger Stiftelsen Kjærra Fossepark innsatsområder. For 2011 er dette målet;

- Stiftelsen vil øke fokus på områdets kjerneverdier og i 2011 økes fokus på laksen og livet i elva.
- Stiftelsen vil holde stø kurs på drift og utvikling innen stiftelsens ansvarsområde. Stiftelsen vil fokusere sterkere på rollen som samarbeidspartner, tilrettelegger og formidler enn selv å være arrangører i 2011. Stiftelsen vil i hovedsak styre mot områdets kjerneverdier og observere omfanget av beslektet aktivitet i regionen opp mot dette. Byenes kulturelle uttrykksform forsterkes i byene gjennom omfattende kultursatsing. Bygdeproduktene er unike for bygda og må være vårt satsingsfelt.
- Utvikle Huldrefestival, med Huldrespel i Kjærrefossen som ramme, med fokus på Huldresagn, natur, kultur og lokale produkter.
- Høyt og Lavt har etablert seg i 2009 med suksess og Stiftelsen vil bidra til at våre nye naboer også i fremtiden finner seg best mulig til rette i området innenfor rammene av intensjonen til Reguleringsplanen for Lågendalen Friluftsmuseum (95), samt de tilpasninger som gjøres av denne gjennom reguleringsendringer i dialog med Stiftelsen og kommunestyrets etterfølgende reguleringsvedtak.
- Gea norvegica geopark ble åpnet i 2008. Kjærra Fossepark er Lardals bidrag i dette regionale samarbeidet. Ansvar /valg av ambisjonsnivå: Lardal kommune. Stiftelsen er aktør i dette. Roller og oppgavefordeling avklares med Lardal kommune.

- Få opp en bedre geoparkvisning i området gjennom aktiv lokal deltakelse i geoparkens nettverk,
- Å utvikle egne selvstendige attraksjoner.
- Skilting til området og i Kjærra Fossepark oppdateres og utvikles i dialog med Høyt og Lavt.
- Sikkerhetsplanen sjekkes ut. Eittersyn av brua er kommunens ansvar og må gjøres som en HMS oppgave.
- Reetablere sauegjerd der de er borte. Hensikt: Øke barnesikkerheten mot elva.
- Godt elektronisk ajourhold slik at stiftelsen har en levende hjemmeside.
- Historisk dokument om laksen i Lågen. "Fangst og metode."

Fra Stiftelsens idebank hentes følgende i samråd med Høyt og Lavt:

- Fotgjengerbru over Kjærringhølen.
- Drøfte gjenreising av Lakseløtten.
- Bidra til at Høyt og Lavt opprettholdes som et bærekraftig og integrert produkt iht områdets overordnede føringer.
- Fra Stiftelsens idebank hentes følgende i samråd med Geoparken:
- Forbedre geoparkvisningen i Kjærra Fossepark gjennom styrket guidetilbud og nye severdigheter.

4.3 Andre styrings- og resultatmål

Stiftelsen kan i sin interne styring ha mål ut over de som går til politisk behandling i Lardal kommunestyre. I tillegg kan Stiftelsen også ha delansvar for mål som går til politisk behandling. Særskilte fokusområder for denne perioden er;

- Drift og vedlikehold.
- Brukertilfredshet.
- Natur og kulturkvaliteter.
- Utvikling av nye ideer og sammenhenger.
- Samarbeid og felles produktforståelse.

Konkret resultatmål i 2011:

- Stiftelsen skal delta konstruktivt i den prosess som Lardal kommune legger opp til for fremtidig utvikling av Kjærra Fossepark sammen med Høyt og Lavt.
- Stiftelsen skal delta konstruktivt i den prosess som Lardal kommune legger opp til for fremtidig utvikling av konsept og drift i Kjærra Fossepark sammen med Geoparken.
- Fra entertainment til edutainment, større fokus mot kjerneverdier som laksen og friluftslivet, videreutvikle Fosseparken ved ytterligere å tilrettelegge for friluftsliv.

4.4 Fordelte oppgaver for 2011 på stiftelsen medlemmer

Tiltak	Merknad	Ansvar
Kommunesamtalen	Markedsføre oss bedre i forhold til politikere. Tiltak er kommunepresentasjon Årsmelding.	Lars, Tine og Heidi
Klargjøring av Kjærra	Dugnad lørdag 17. april - oppfølging til 1. mai avhengig av snø mengde.	Alle
Kjærra Galleri vedr åpningstider og skilting av disse,		Bente
Utleie og utlånsspørsmål	Skoleavslutninger og annet	Tine
Festspillene	Lardal kommune er lokal arrangør. Stiftelsen deltar ved behov.	Lardal kommune
Tankerangling Festivalen	1. Planlegging Samarbeid med Arne Furseth 2. Praktisk rigging	1. Heidi og Tine
Barneforestillingen		Heidi
Laksen på web kamera og på vår nettside.	Sponset av isys	Ove og Lennart. Isys
Sommerkonserten	Lag og foreninger	Tine og Lennart
Bru over Kjærringhølen.	Samarbeid med Høyt og lavt og kommunen	Jørn og Ove
Skiltplan	Bedre skilting i området, nye info - tavler ved parkering og ved RV40.	Bente og Lennart
Kart	O - kart, turkart, turstikart	Stiftelsen, Lardal O lag, VFK, H&L
Skulpturpark	Videreføre ideen om skulpturpark, keramikk ovn og skulpturinformasjon ved RV 40. partner Artfinger	Lars, Tine og Heidi
Geoparksenter	Få til en bedre Geoparkvisning med egen konstruksjon på flate ved lakseslott tomta.	Jørn og Lars
Guider i området	Utdanne og gjøre avtale med tidligere guider, utdanne stiftelsens medlemmer om området,	Lars, Lennart og

Guidede Geopark turer	2010 Egn uka mai/juni	Alle, geoparken
Sikkerhetsplan	Revisjon	Heidi og Tine
HMS plan Kjærrabraua	Utføres	Lardal kommune
Markedsføring	Brosjyre. Ferdig 15. mai	Alle
Samarbeid med aktører i området. Felles aktivitetsplan	Stiftelsen inviterer til samordningsmøte over jul.	Leder, Sekretær

5. Virkemidler

5.1 Organisasjon

Stiftelsen og Stiftelsens arbeidsoppgaver

Styringsorgan

Stiftelsen ledes og drives av et styre bestående av fem medlemmer og to varamedlemmer oppnevnt av Lardal kommunestyre. Vestfold fylkeskommune kan oppnevne en observatør til styret i stiftelsen. Oppnevningen skjer for fire år av gangen. Ved oppnevning skal det legges vekt på å finne personer som har faglige forutsetninger og interesse for å arbeide for stiftelsens formål. Lardal kommune er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen.

Styret avholder møte minst en gang i året og når leder eller minst to av medlemmene krever det, og er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer er tilstede. Det skal føres protokoll over saker som behandles og avgjørelser som treffes. Styremedlemmenes honorar fastsettes i henhold til reglement for godtgjørelse til kommunale ombud. Stiftelsens medlemmer skal holde et trykk på selve utviklingsperspektivet for området totalt sett og holde et skarpt blikk på muligheter for inntjening og ta initiativ til inntjening.

Stiftelsen Kjærra Fossepark består av følgende medlemmer.

Lars W. Solheim leder
 Heidi Skaug (stedfortreder for leder)
 Bente Skaug
 Ove Røsholt
 Lennart Grimholt

Vararepresentanter: 1. vara er Bergljot Styrvold, 2. vara er Ivar Martinsen.
 Observatør fra Vestfold Fylkeskommune: Bård Andresen
 Sekretær for Stiftelsen er Lardal kommune v/Tine Østby

Leder:

- Hovedansvaret for kontakt utad generelt (informasjon) og med oppdragsgiver (Lardal kommunestyre) spesielt.
- Gjennomføre en formell samarbeidsavklaring med kommunen slik dette er nevnt i pkt. 4.2
- Ansvarlig for oppfølging av alle saker og for å trekke i trådene.
- Innkalling til alle typer møter
- Møteledelse.
- Saksliste til møtene - (selve utsendelsen av denne gjøres av sekretær)
- Stiftelsen velger selv stedfortredende leder.

Sekretær

- Ansvarlig for informasjon til Stiftelsens medlemmer og Stiftelsens samarbeidsparter og til brukere av Kjærra Fossepark, og at dette gis i god tid på Kjærras hjemmesider www.kjaerra.no Dette gjennomføres med en informasjonsutsendelse om hva som skal skje, hvor og når. Systematisk satt opp, med samme struktur for hver utgivelse. Informasjonen skal også legges ut i Huldra og på Lardal kommunes nettsider www.lardal.kommune.no Nødvendig informasjon innhentes fra Stiftelsens medlemmer eller andre i god tid.
- Ajourhold av lister over medlemmer og Stiftelsens støttespillere/sponsorer
- Møtereferater
- Rapportering til Lardal kommunestyre, årsmelding
- Ansvarlig for all type skriftlig kommunikasjon med unntak av sakslister og innkalling til møter (som formelt ligger under stiftelsens leder, men som sekretær er behjelpelig med å ekspedere).
 - Ansvarlig for post og regninger.
- Bistå Stiftelsens medlemmer slik at målene nåes.
- Sekretæren er bindeleddet mellom Stiftelsen og regnskapsfører, og rapporterer om Stiftelsens økonomi i deres møter.
- Regnskap i forhold til budsjett.
- Initiativ og oppfølging av søknader om offentlig støtte.
- Sørge for at regninger betales og at utestående inntekter kommer inn, samt oversikt over stiftelsens godtgjørelser.
- Sørge for at nødvendige rapporter foreligger Kommunerevisjonen i Larvik og Lardal innen de frister som gjelder. Dette er i forkant av sommerferien.
- Sekretæren i samarbeid med stiftelsens medlemmer er arrangementskontakt for alle arrangementer og lokal nettverkbygging rundt disse. Koordinering, dialog og valg av profil/ artister, samarbeid med lokal arrangør og impresario/ artistene.

5.2 Myndighetsdelegasjon

Stiftelsens fullmakter er gitt iht vedtak i Lardal kommunestyre den 18.12.01 sak 076/01, "Godkjenning av vedtekter".

Bruk av arealene er bundet opp av reguleringsplanen for Lågendalen friluftsmuseum, avtale med Skien kommune, servituttavtale med DN og regler i plan og bygningsloven, samt Direktoratets føringer for tilskudd av offentlige midler.

5.3 Økonomi

Kjærra Fossepark hadde opprinnelig en grunnkapital på kr. 200 000,- i rene kroner, samt eiendomsressursene og de mulighetene Stiftelsen har til å skaffe merinntekter for å videreutvikle området. Regnskapskontoret Regnskapet i Svarstad er regnskapsfører for Stiftelsen, og Distriktsrevisjonen for Larvik og Lardal er revisor.

Kjærra Fossepark er et offentlig friområde. Til drift og vedlikehold av den grønne infrastrukturen bevilger Lardal kommune et fast beløp i året. (vegvedlikehold, ettersyn av parkeringsplass, søppeltømming, ettersyn av toaletter på friområdet, ettersyn av brua, skilting osv).

Landskapspleie og utvikling av området for konserter etc påregnes å kunne gjennomføres sammen med innbyggere, lag og foreninger på dugnad, og skal til det vanlige ikke ene og alene være en kommunal oppgave.

Prosjekt Geopark drives frem som et eget prosjekt uavhengig av Stiftelsens økonomi, dersom annet ikke avtales.

Kjærra Friluftsbad var et prosjekt og et tiltak som vil kreve kommunalt engasjement dersom det skal gjennomføres. Lardal kommune har inntil videre stilt saken i bero.

6. Tiltak rettet mot mål – inntekter og utgifter.

- Stiftelsen Kjærra Fossepark har som mål å ha en bærekraftig økonomi for å generere en positiv utvikling av området.
- Grunnpilaren er overføring fra kommunen for å holde infrastrukturen vedlike.
- Stiftelsens offentlige og allmenyttige beskaffenhet gjør at stiftelsens bør få de optimale muligheter til sponsorfradag og merverdirefusjoner.
- Skape større inntektsgenererende aktivitet blant frivillige organisasjoner og andre aktører, for å styrke foreningslivet i bygda.

6.1 Tiltak rettet mot nye mål – utvikling av området

- En forutsetning for en god landskapspleie er at ordningen med sommerhjelp fortsetter.
- I de senere årene har området blitt svært parkpreget. Villmarkskulisser på sentrale steder bør styrkes gjennom skogpleie. All utbygging og tilrettelegging må underordne seg dette prinsippet.
- Sauer som beiter har en dobbeltfunksjon. Landskapet holdes i hevd og naturopplevelsen blir større for besøkende.

- Det må hele tiden være fokus på sikkerheten til de som ferdes i Fosseparken. Sikkerhetsplanen revideres årlig sammen med virksomhetsplanen.

6.2 Tiltak - mål om samhandling.

- Utvikling av Kjærra Fossepark forutsetter god styringsdialog mellom de folkevalgte og administrasjonen
- Ordfører og rådmann kan delta i Stiftelsens møter.
- Ordfører og rådmann må aktivt bruke Fosseparken for å markedsføre kommunen utad.
- Stiftelsen må presentere Fosseparken slik at det blir attraktivt for nye aktører å ta den i bruk.
- Opprettholde et godt og konstruktivt forhold til naboer i området.
- Stiftelsens møter skal være en god møteplass hvor medlemmene trives. For å skape en god atmosfære, er det viktig med bevertning på møtene.

7. Innspill til langsiktige tiltak 2011 - 2015

Mål	Tiltak
Opprettholde og utvikle Kjærra Fossepark	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjonstavler og skilting. • Låsbart lager bak stolpehuset i 2011. • Geoparkprosjektet.
	<ul style="list-style-type: none"> • Forskjønne hovedadkomsten. • Reparasjon av bom/grinder og gjerder • Diverse landskapspleie
	<ul style="list-style-type: none"> • Hogst mot Lågen • Blende betongrørgriller på Stubben med naturstein. • Sikre området ifm at det vil bli mye barn i området. • Utarbeide brosjyre om de kulturhistoriske fiskene.
2. - en idebank for fremtiden	<ul style="list-style-type: none"> • Ja- hus, "House of tolerance" • Synergiskapende tiltak, få lag og foreninger inn i området, • Skulpturpark, kunst i området. • "Kjærlighet i Kjærra" videreutvikles, • Lakselottet opp igjen, • Markedsplass "Kjærra Øvre Torg". • Museum over sportsfiskets historie i Norge, • Lakseobservatorium, • Skilting informasjon bru og fiske, • Gravhauger på Berg/Holtan, - sannsynligvis er fisket i elva grunnlaget for disse haugene. Kanskje burde disse vies mer oppmerksomhet enn i dag. • Hva med guider i området? Kan det være mulig med bestilling av guider og lignende. Geoparkguiding. • Lage en enhetlig struktur på info satsingen • En villmarksmesse for alle, innspill fra foreningen for aktive funksjonshemmede. • Være klare på grenseoppgangen mellom kommersielle interesser og området egenart, mellom sirkus og kultur- og naturopplevelsen. • Eventselskap ønsker å bruke området til større grupper, med servering, opplevelser

	<p>med mer. Håndtering av dette må være ryddig og forutsigbar. Rammebetingelser for potensielle "leietakere" brukere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende stier må vedlikeholdes kontinuerlig, og markedsføres så snart disse er oppe på et bedre nivå. • Sommerhjelp hvert år. Kanskje trenger vi to, en til vedlikeholde og en til å informere og guide.
--	--

